KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 28 juli 1987 door de Minister van Openbare Werken verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van het koninklijk besluit van 18 augustus 1975 houdende het reglement van politie en scheepvaart voor het kanaal van Brussel naar de Rupel en voor de haven van Brussel", heeft op 13 januari 1988 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, huitième chambre, saisi par le Ministre des Travaux publics, le 28 juillet 1987, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 18 août 1975 portant règlement de police et de navigation du canal de Bruxelles au Rupel et du port de Bruxelles", a donné le 13 janvier 1988 l'avis suivant :

VOORAFGAANDE OPMERKING.

Rekening houdend met het tijdstip waarop dit advies wordt gegeven, vestigt de Raad van State de aandacht op het feit dat, wegens het ontslag van de Regering, de bevoegdheid van deze laatste beperkt is tot het afhandelen van de lopende zaken. Dit advies wordt evenwel gegeven zonder dat wordt nagegaan of dit ontwerp in die beperkte bevoegdheid kan worden ingepast, aangezien de afdeling wetgeving geen kennis heeft van het geheel van de feitelijke gegevens welke de Regering in aanmerking kan nemen als zij te oordelen heeft of het vaststellen of wijzigen van een verordening noodzakelijk is.

VOORWERP EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP-BESLUIT.

De wijziging welke het ontwerp-besluit beoogt aan te brengen in het koninklijk besluit van 18 augustus 1975 houdende het reglement van politie en scheepvaart voor het kanaal van Brussel naar de Rupel en voor de haven van Brussel, heeft uitsluitend betrekking op de "prijs" van de inschrijvingsplaat welke, overeenkomstig artikel 10, § 4, van het genoemde reglement, moet worden aangebracht op de pleziervaartuigen die gebruik maken van het kanaal of zijn installaties.

Wat de rechtsgrond van de ontworpen bepalingen betreft, verwijst de Raad van State naar het advies dat hij op 1 februari 1962 heeft gegeven over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 25 maart 1924 houdende het nieuw politie- en scheepvaartreglement voor het kanaal van Brussel naar de Rupel en voor de haven van Brussel (nr. L. 7777/2).

In dat advies wees de Raad van State erop dat de bevoegdheid tot het vaststellen van retributies voor het gebruik van het zeekanaal en zijn installaties, krachtens de wettelijk bekrachtigde statuten van de N.V. Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel, uitsluitend aan de genoemde vennootschap toekomt en dat "de enig mogelijke rechtsgrond voor een bemoeiing van de Koning inzake retributies ... artikel 9 van de wet van 11 september 1895 (houdende de begroting van buitengewone ontvangsten en uitgaven voor het dienstjaar 1895) is", welke bepaling aan de Koning het toezicht op alle verrichtingen van de vennootschap opdraagt.

Hoewel de Koning aan het genoemde artikel 9 van de wet van 11 september 1895 derhalve slechts een beperkte bevoegdheid ontleent, aanvaardde de Raad van State toch dat die bepaling toeliet het tarief van de retributies op te nemen in het door de Koning vast te stellen politie- en scheepvaartreglement, op voorwaarde dat de aanhef van dat reglement er zou van doen blijken dat het initiatief tot het vaststellen van de retributies van de vennootschap uitgaat.

ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Aanhef.

De verwijzing, in het tweede lid van de aanhef, naar het koninklijk besluit van 10 juli 1896 houdende goedkeuring van de statuten van de Naamloze Vennootschap Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel, moet worden aangevuld met de woorden : "..., gewijzigd bij koninklijk besluit van 2 juni 1971;".

Het derde lid van de aanhef, waarin wordt verwezen naar het koninklijk besluit van 6 december 1897, dient te vervallen, aangezien dat koninklijk besluit van 6 december 1897 werd opgeheven bij koninklijk besluit van 18 augustus 1975.

+

Het vijfde lid van de aanhef redigere men als volgt :

"Gelet op het koninklijk besluit van 18 augustus 1975 houdende het reglement van politie en scheepvaart voor het kanaal van Brussel naar de Rupel en voor de haven van Brussel, inzonderheid op artikel 65, gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 juli 1985;".

Artikel 1.

Voorgesteld wordt dit artikel als volgt te redigeren :

"In artikel 65, § 3, e), van het koninklijk besluit van 18 augustus 1975 houdende het reglement van politie en scheepvaart voor het kanaal van Brussel naar de Rupel en voor de haven van Brussel, gewijzigd bij koninklijk besluit van 24 juli 1985, worden de bedragen "500 F", "2.000 F", "4.000 F" en "6.000 F" respectievelijk vervangen door "200 F", "1.000 F", "2.000 F" en "3.000 F".".

Artikel 2.

Luidens dit artikel zullen de in artikel 1 van het ontwerp vastgestelde verminderde tarieven worden toegepast vanaf 1 januari 1987 - ogenschijnlijk dus met terugwerkende kracht.

In werkelijkheid blijkt er echter geen sprake te zijn van echte terugwerking : uit aan de Raad van State meegedeelde stukken blijkt immers dat het bevoegde orgaan van de N.V. Zeekanaal en Haveninrichtingen van Brussel op 17 december 1986 de nieuwe tarieven heeft vastgesteld en de directie van de vennootschap ermee belast heeft "aan de watersportclubs mede te delen dat dit zijn laatste beslissing in dit verband is". De nieuwe tarieven werden derhalve met ingang van 1 januari 1987 toegepast.

Het is alleen omdat men, zoals voorheen, de tarieven wil opnemen in het reglement van 18 augustus 1975, dat men zijn toevlucht moet nemen tot de formele terugwerking van het ontworpen besluit.

OBSERVATION PREALABLE.

Compte tenu du moment où le présent avis est donné, le Conseil d'Etat attire l'attention sur le fait qu'en raison de la démission du Gouvernement, la compétence de celui-ci se trouve limitée à l'expédition des affaires courantes. Le présent avis est toutefois donné sans qu'il soit examiné si le projet relève bien de la compétence ainsi limitée, la section de législation n'ayant pas connaissance de l'ensemble des éléments de fait que le Gouvernement peut prendre en considération lorsqu'il doit apprécier la nécessité d'arrêter ou de modifier des dispositions réglementaires.

OBJET ET FONDEMENT LEGAL DE L'ARRETE EN PROJET.

La modification que l'arrêté en projet vise à apporter à l'arrêté royal du 18 août 1975 portant règlement de police et de navigation du canal de Bruxelles au Rupel et du port de Bruxelles, a uniquement trait au "prix" de la plaque d'immatriculation qui, conformément à l'article 10, § 4, du règlement précité, doit être fixée sur les bâtiments de plaisance qui font usage du canal ou de ses installations.

En ce qui concerne le fondement légal des dispositions en projet, le Conseil d'Etat se réfère à l'avis qu'il a donné le 1er février 1962 sur un projet d'arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 25 mars 1924 portant nouveau règlement de police et de navigation du canal de Bruxelles au Rupel et du port de Bruxelles (n° L. 7777/2).

Dans cet avis, le Conseil d'Etat faisait observer qu'en vertu des statuts, ratifiés par la loi, de la S.A. du Canal et des Installations maritimes de Bruxelles, le pouvoir de fixer des redevances pour l'usage du canal maritime et de ses installations appartenait exclusivement à la société citée et que "la seule disposition susceptible de servir de base à une intervention du Roi en matière de redevances (était) l'article 9 de la loi du 11 septembre 1895" (contenant le budget des recettes et des dépenses extraordinaires pour l'exercice 1895), disposition qui confie au Roi le contrôle de toutes les opérations de la société.

Bien que le Roi n'emprunte dès lors à l'article 9 précité de la loi du 11 septembre 1895 qu'une compétence limitée, le Conseil d'Etat a considéré que cette disposition permettait d'incorporer le tarif des redevances au règlement de police et de navigation arrêté par le Roi, à condition que le préambule de ce règlement fasse apparaître que l'initiative de la fixation des redevances émane de la société.

EXAMEN DU TEXTE.

Préambule.

La référence que l'alinéa 2 du préambule fait à l'arrêté royal du 10 juillet 1896 portant approbation des statuts de la Société anonyme du Canal et des Installations maritimes de Bruxelles, doit être complétée par les mots : "..., modifié par l'arrêté royal du 2 juin 1971;".

+

L'alinéa 3 du préambule, qui se réfère à l'arrêté royal du 6 décembre 1897, doit être supprimé, étant donné que cet arrêté royal du 6 décembre 1897 a été abrogé par l'arrêté royal du 18 août 1975.

+

On rédigera l'alinéa 5 du préambule comme suit :

"Vu l'arrêté royal du 18 août 1975 portant règlement de police et de navigation du canal de Bruxelles au Rupel et du port de Bruxelles, notamment l'article 65, modifié par l'arrêté royal du 24 juillet 1985;".

Article 1er.

Il est proposé de rédiger cet article comme suit :

"A l'article 65, § 3, e), de l'arrêté royal du 18 août 1975 portant règlement de police et de navigation du canal de Bruxelles au Rupel et du port de Bruxelles, modifié par l'arrêté royal du 24 juillet 1985, les montants "500 F", "2.000 F", "4.000 F" et "6.000 F" sont respectivement remplacés par "200 F", "1.000 F", "2.000 F" et "3.000 F".".

Article 2.

Aux termes de cet article, les tarifs réduits fixés à l'article 1er du projet seront appliqués à partir du 1er janvier 1987 et le seront donc, apparemment, avec effet rétroactif.

Il s'avère toutefois qu'en réalité il n'est pas question en l'occurrence d'un véritable effet rétroactif : il ressort en effet de pièces transmises au Conseil d'Etat que l'organe compétent de la S.A. du Canal et des Installations maritimes de Bruxelles a fixé les nouveaux tarifs le 17 décembre 1986 et qu'il a chargé la direction de la société "de communiquer aux clubs de sports nautiques qu'il s'agit là de sa dernière décision en la matière". Les nouveaux tarifs ont dès lors été appliqués à partir du 1er janvier 1987.

C'est uniquement parce que l'on entend, comme auparavant, faire figurer les tarifs dans le règlement du 18 août 1975, que l'on doit recourir à la rétroactivité formelle de l'arrêté en projet.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : P. VERMEULEN, eerste voorzitter,
Messieurs : premier président,

J. NIMMEGEERS, staatsraden,
W. DEROOVER, conseillers d'Etat,

J. HERBOTS, assessoren van de
J. GIJSSELS, afdeling wetgeving,
assesseurs de la
section de législation,

Mevrouw : F. LIEVENS, griffier,
Madame : greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. J. DE KOSTER-MANNENS, eerste auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

F. LIEVENS.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par Mme J. DE KOSTER-MANNENS, premier auditeur.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

P. VERMEULEN.